

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijače velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši „gledališka stolba“. O pravništvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Potrebna reforma.

I.

— r. — Če premišljujemo javne naše razmere, moramo sprevideti, da tiramo politiko, ne da bi imeli ostro preciziran svoj politični program. Pred kratkim je bilo v tem listu nasvetovano, da naj bi se mej nami osnoval političen eksekutiven komitet, ki bi bil središče slovenskemu političnemu življenju. Istina je, da bi bil takov komitet potrebna in važna naprava, koje nasledki in uplivi bi se v političnem našem življenju takoj pokazali!

Pred vsem pa je potrebno, da se uže vendar enkrat formulirajo v kratkih stavkih, v takozvanih fundamentalnih členih, narodne naše zahteve, da bomo imeli ostro obmejen, vsakemu umeven političen program. Vsaka sistema, bodi si politična, ali moralčna, da se precizirati v kratkih stavkih, ki obsegajo jedro in glavne principe. Kadar se bodo slovenskemu narodu sestavljali taki fundamentalni členi, potem tudi ne bodeta smela izostati stavka:

1. da mora slovenski jezik obligaten predmet biti na vseh učilnicah po slovenskih kroninah, in

2. da mora vsak uradnik po slovenskih pokrajinah popolnoma zmožen biti v pismu in besedi slovenskega jezika.

Kdor kratka ta dva stavka in nedolžni njiju obseg pretehtuje, mora pripoznati, da terja uže najmanjša pravica, da je na učilnicah naših obligaten predmet jezik, ki je glavni jezik v naših pokrajinah; in da so uradniki zmožni tistega jezika, v katerem jim je v pr-

vej vrsti občeovati s strankami. Stvar je tako jasna, kakor svitlo solnce!

Sedaj pa naj človek premišluje razmere na našem ljubljanskem gimnaziju, kjer se odgojujejo prihodnje naše glave, in tisti elementi, iz katerih se bodo jemali prihodnji naši uradniki! Tu so imenovati tiste nemške paralelke, v katere pošiljajo Nemci in Slovenci svoje otroke. In kdor ima mehke starše, preije lahko nižji in višji gimnazij, ne da je sedel kedaj v obligatnej slovenskej uri. Faktum je, da je slovenščina na našem gimnaziju za ogromno število učencev neobligaten predmet, in da ogromno število učencev pregloda se lahko skozi vse razrede, če tudi z dvojko v slovenščini. Vidite, ta faktum je grozen škandal, sedaj, ko naši poslanci uže toliko in toliko let zahtevajo, da naj se nam dajo učilnice s slovenskim jezikom!

Mi tu staršem ne očitamo ničesa! Ker resnično je, da se otrok, ki je na nemščino navajen od svojega rojstva, v normalnih ne more toliko izuriti v slovenščini, da bi brez nevarnosti stopil v slovenski oddelk na gimnaziju! Ali vprašamo, kako se da opravičiti naredba, da je slovenščina neobligaten predmet tudi v gimnaziju, kjer bi se v osmih letih zložno in dobro naučila lahko? Kje za Boga naj se dobi pravni naslov takemu privilegiju, ki provzroči, da učenci, zapustivši osmi razred, ne umejo niti govoriti, niti pravilno pisati glavnega jezika tiste kronovine, v kateri hočejo enkrat javno službovati? Nikjer, kar je zopet jasno, kakor svitlo solnce!

Kardinal Richelieu je zapisal nekdanj francoskemu diplomatu mej službeno instrukcijo,

da mora pri svojem diplomatičnem poslovanju več zaupati Francozu-protestantu, kot pa Španjcu-katoliku. To je stvar, ki se nam sedaj tako naravna zdi, da skoraj ne umemo, da jo je moral genialni francoski državnik v svojej inštrukciji naglašati. Ko bode minulo sto let, brali bodo naši potomci z velikim začudenjem, da smo se morali mi boriti za to, da naj se uvede slovenščina kot obligaten predmet na tisto učilnico, ki je prva v tej slovenskej vojvodini. To uvedenje je naravna stvar, je pravična, in očitati jej ne more najfanatičnejši Nemec, da bi škodovala poduku in učnemu napredku na našej gimnaziji.

Kadar se bodo naši državni poslanci zopet v Beč povračali, morali bodo vzeti s saboj zavest, da terja narod, da se na tem polji uvede reforma, to je, da se slovenski jezik vsakemu učencu na slovenskih učilnicah predpiše kot obligaten predmet. To bode koristilo ne samo narodu našem, temuč v prvej vrsti tudi učilnicam samim. Ali o tem govorili bomo prihodnjič.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 9. junija.

Praška „Politik“ poroča glede češkega vseučilišča, da se v vladnih krogih govori, da se češko vseučilišče ne bo še otvorilo letos jeseni. Vendar bode vlada vse drugo pripravila. Stvar se je nekam čudno zasukala.

V Pešti so se vršila zadnje dni ministerska posvetovanja o **Vojnej Krajini** ter se je vprašanje o oskrbovanji krajiških gozdov in zakladov baje ugodno vršilo za Hrvatsko, ker je ban Pejačević žugal, da odstopi.

Listek.

Pravična in resnična pisma spectabilisova.

XVI.

Gospodičina! Volitve bodo v zagrebško mestno zastopstvo še ta mesec in teh volitev se bo letos udeležilo tudi naše ženstvo. Hotel sem najprej reči, da bode naš „krasni spol“ sodeloval aktivno pri volitvah, potem sem se pa spomnil g. prof. J. Franketa v „Ljubljanskem Zvonu“, ki je trdil, da je več lepih moških nego ženskih na svetu. Če je to tako, če smo zares mi moški krasni spol po pravici in po resnici, a ženske, da so samo nežni spol a ne lepi, tedaj bom rajše govoril o ženstvu in se bom ogibal lepote in nežnosti, ker so našeli mej 3200 volilci v Zagrebu 805 volilk, in mej temi ne bo preveč nežnosti doma kakor se mi zdi, zato ne, ker izpod 24 let stare naše zares „nežne“ nemajo nobene pravice, a tiste, ki imajo volilno pravico, več-

noma niso toliko nežne, kakor so težke in bogate, da ne govorim o družih lastnostih. Na katero stran bodo odločile naše volilke, vam še ne vem povedati; če pomislim na opozicijski duh, ki se sploh rad nahaja pri ženstvu, se mi dozdeva, da si vladna stranka ne bo imela nič gratulirati, a zmago odločile bodo vendar le ženske, ki imajo tretjino glasov v svojej oblasti, samo če bodo složno volile in če ne bo vsaka za svojega moža glasovala, kar pa menda ne bo, in se nij kmalu bati kaj takega pri našem nežnem spolu.

Ker so tukaj tudi penziji v vsi opozicijski, bode stranka penzijonistov in žensk zmagala, a mi drugi, ki smo bili dozdej vedno zmage gotovi, bomo naenkrat ostali v manjšini.

Tako bomo mi, ki mislimo, da smo jaki in še lepi, najbrž zmagani po našem ženstvu, in si bomo sami krivi, ker smo tako ljubeznjivo prepustili našim ženam tretjino svoje aktivne volilne pravice.

Jedino se še tolažimo mi lepi ljudje, da ima ženstvo samo aktivno volilno pravico,

pasivne pa nema; ko bi ženstvo imelo tudi pasivno volilno pravico, tedaj bi pač nastala velika nevarnost za našo lepoto in našo krasoto, ker brez dvojbe bi ženske zmagale tudi pasivno in mi bi imeli svoje aktivno nežno mestno zastopstvo, nežno aktivno županijo in še najnežnejšo in aktivnejšo gradsko kapetanico, katera bi organizirala našo policijo do dobrega teka, da bi vselej nežna naša zakronska polovica doma uže v pravem času zvedela, kaj krasna in lepa njena polovica pije, vino ali pivo in v kateri oštariji sedi.

Le take nesreče nas še obvaruj, o cabor hrvatski, ki si tako vitežki skrbel, da je naše ženstvo prišlo do veljave in do aktivne volilne pravice, nego pazi, da ne zgubiš sam pasivne svoje pravice, ker potem bi tudi tebi druga pela kakor ti poje sedaj, ko še nemaš nežnih zastopnic mej soboj!

Sicer pa, ne prenačimo se! Mi še ne vemo, kaj tiči v našem ženstvu, znabiti ne bi bilo tako hudo, če bi za nekaj časa prepustili vso politiko in vse vladanje nežnim ženskim

Hrvatski sabor je sklican na 20. dan t. m. ter bode to njegovo zadnje zasedanje.

Vnanje države.

Poroča se iz **Peterburga**, da se vlada marljivo bavi z judovskim vprašanjem in da je dokazano da so judovske nemire prozvali nihilisti.

Srbski radikalci so poslali bivšemu predsedniku bolgarskega narodnega sebranja, Suknarovu, manifest do bolgarskega naroda, v katerem ga ostrimi besedami bodre, naj se ne uda knezu in ne pusti vstave iz rok. Ta proglas je podpisalo 273 radikalcev srbske skupščine, mej njimi 4 duhovni.

Srbski knez je obiskal nemškega cesarja v **Brlinu** in se precej dolgo mudil pri njem. Gostu na čast je bil izreden dvorni obed.

Knez **bolgarski** je čez celo Bolgarijo proglasil obležno stanje. Sicer se pa javlja, da je kneževost stanje težko, ker celo zmerna stranka bolgarska zahteva, da se ustave knez nema dotakniti.

Na **Irskem** se zmirom bolj mede. Po mnogih krajih so bili poslednje dni nabiti plakati z napisom: „Treba jih še več ubiti!“ V nekem mestu so uporniki razkopali tlak in telegraf potrgali; policija je upotrebila orožje, da jih je razkropila. Agrarni meeting v Mullingari je prepovedan.

Dopisi.

Sč Slovenske Koroške 6. junija. [Izv. dop.] (Šolstvo.) Vlada ima res voljo tudi nam Koroškim Slovencem postati nekoliko bolj pravična, samo da bi imela priliko zvedeti resnico.

Dne 8. m. m. so čestitali ob poroki cesarjevičevej skoraj vsi župani in ob enem tudi okrajni šolski svet celovškega okraja pri g. deželnem predsedniku. Mnogovrstna vprašanja so pokazala, da je visokemu gospodu v vseh obzirih na srci blagost dežele. Evo le primer, ki se posebno naše narodnosti tiče. Ko pride na vrsto nadučitelj g. F. iz B. bil je mej drugim tudi vprašan: „Znate li tudi slovenski?“ „Da!“ „V začetnem poduku tudi podučujete slovenski?“ „Da!“ Potem proti okrajnemu šolskemu nadzorniku g. K. P.: „Ali vam je znano, da se v tem kraju na Slovenskem v začetnih šolah tudi v tem jeziku podučuje?“ „Da!“ — „Ali so vam znane učiteljske moči na utrakvističnih šolah, ki so nezmožne tega jezika?“ „Ne!“

Vrnimo se k prvemu vprašanju. Res je, da g. F. zna slovenski govoriti, ker je na Slovenskem doma. Da pa ta g. učitelj tudi slovenski podučuje, to se mora naravnost zanimali, ker sem že večkrat slišal pritožbe od

gg. duhovnov ki so dejali: „ka bi že le toliko prostora dali slovenščini v šoli, da bi se je otroci toliko naučili, da bi vsaj za silo katekizem brati znali.“

Prilika je nanesla, da sem zvedel od roditeljev in otrok, kateri obiskujejo tamošnjo šolo, koliko se uče slovenski. Jeden šolarčkov je najvno pripovedoval, da so „g. učitelj tudi že enkrat kazali, kako se pravi tisim črkam, katere se moram doma učiti, ki se glasé z, ž, š, č!“ Poglejmo še tretje vprašanje, koliko je resnice v odgovoru nanje. Tu razdelimo gg. učitelje v tri vrste. Začnimo pri rodoljubnih, čeravno jih je najmanj. Da ta mala vrta peščica na maternega jezika podlagi podučuje, to je samo ob sebi umetno. Samo ti so tisti, ki se trudijo po pravem potu koristiti našej mladini, iz katere pričakujemo da bodo enkrat vzrasli vredni sinovi našega slovenskega rodu, ki je vselej kot trden steber neomajano stal za vero cesarja in domovino. Druge vrste učiteljev je narveč: sicer ti ne želé hudega Slovence, to je, oni nas ne sovražijo, vendar naš materni jezik tako v nemar puščajo, da nij moči verjeti tistemu, kdor se tega nij prepričal. Po tem takem ti ne zadostujó svojemu poklicu. — V tretjej vrsti so naši odločni nasprotniki. Teh sicer nij toliko, ali žalibog vendar so, ki mej nami živé, pa vse strastno sovražijo, kar količkaj diši po naščini.

In takemu učitelju mora rodoljub svoje otroke, najdražji zaklad, dajati v izgojo, če ravno uže naprej ve, da jim bode tak človek pokvaril in popačil vse najboljše lastnosti, katere bi imele storiti človeka zmožnega za prihodnje resno življenje, da bi koristil sebi in državi. Tak renegat v učiteljskej koži, najprej poskuša podkopati zaupanje in ljubezen otrok do svojih roditeljev; potem mu je uže kaka verska resnica dvomna in tretji biser, ki je te vrste učiteljem strašno hud trn v peti, je ljubezen do domovine. Vprašam le, kaj bode enkrat iz naroda, kateri je izročen slednje vrste učiteljem v odgojo?

Resnici na ljubo tudi gledé četrtega vprašanja dovolite da toliko pojasnim, kolikor mi je znano. Samo tú v celovškem političnem okraju je v službah med Slovenci devet trdih Nemcev učiteljskih moči, ki ne znajo slovenski. Ti so pri sledečih šolah: v Borovljah trije, v Kapli pri Dravi jeden, v Kotmarej vasi jeden, v Grabštajnu dva, v Vitrinju jeden in na Brnu tudi jeden.

rokam; kdo vé, ne bi bilo uže od nekdašnje naše ženstvo bolje oponiralo magjarskim državnikom, nego li je oponiralo naše moštvo?!

To je zares premisleka vredno vprašanje, dalo bi se marsikaj govoriti in deducirati, in kdo vé, do kakšnega zaključka bi človek prišel, ko bi to prejo dalje sukal in razvijal!

Iz vsega se vidi, da napredujemo, da smo mi evropski Amerikanci, če ne vsi, barem tisti, ki se štejemo mej inteligencijo, smo dobri in obzirni napram ženskej nežnosti.

Kar se neizobraženih trdih kmetov tiče, tisti še pač ne znajo ceniti po pravici in resnici važnost in vrednost nežnega spola, kar vam hočem dokazati v sledečej dogodbici.

V nekem malem mestecu, imena vam ne povem, so bili sklicali tabor, da bi navduševali ljudstvo za bosenski vstanek.

Nastopi govornik, opisuje z vso gorečnostjo žalostno stanje bosenske raje in pove, da Turčin otima raji vse, kar najde, da celo zadnjo ovco vzame za harač. Ko se govornik oddahne malo, da bi videl, kakšen utisek je

naredil njegov govor, spregovori neki kmet in reče: „O! meni so vzeli za štibro vole in kravo, ne samo ovco!“

Pripoveduje govornik nadalje kako je morala raja bežati iz domovine svoje in iskati pribežališča pri dobrih ljudeh. — „Bogme bi i jaz rad odišel kam, ako bi mi hotel kdo kaj dati zastoj“, se je čul odgovor iz množice.

Ko vse to nij ganilo poslušalcev, je govornik začel opisovati živimi barvami turško okrutnost, in je zaključil lep svoj govor z besedami: „Celo žene nijso Turčinu svete, Turčin otimlje raji celo žene!“

„O, da samo hoče kdo vzeti mojo babo!“ je bil glasen odgovor in tabor je bil pri kraji brez zaželjenega vspeha.

Tako le je; inteligencija še, še, ta spoštuje žensko nežnost kakor se spodobi, nego prosti in neizobraženi ljudje pač nič kaj ne držijo do ženstva, celo mislijo, da ženske ne bi smele voliti nič in nikogar.

Jaz mislim in pravim, da aktivna volilna pravica je dobra za ženstvo in mu tudi pri-

Iz Notranjskega 6. junija. [Izv. dop.] (Cesta Logatec-Rovte-Žiri.) Tudi v vašem listu moram odgovarjati na lanski dopis v „Novicah“ od 8. decembra, kateri nasvetuje, po katerih krajih bi se dala nova cesta po najkrajšem poti izdelati brez posebnih težav. Bolj natančno podučen o tej novej cesti in razmere našega kraja poznajoč hočem pokazati, ali je dopisnik „Novic“ govoril resnico ali ne; gotovo bo mnoge vaše čitatelje zanimala ta stvar.

Nova cesta iz Logatca na Rovte in po Račevi bi ne bila nikakor tako pripravna in brez posebnih klancev in bi tudi prav malo koristila obrtu in trgovini žirovske farne vasi. Kar lanski dopisnik trdi v „Nov.“, da bode ta nova cesta Žirovcem koristna v mnogih ozirih, nij resnično. Ako človek gre gledat, kakošna je lega zemlje po Račevi ali pa po Brekavicah na Zavrac in od obeh strani na Rovte, ondi še le bo spoznal, da po Račevi izpeljana cesta bode veliko daljša, kakor ona po Brekavicah, zraven pa še prav težavna po hudih klancih; po zimi bi bilo celo nemogoče voziti od Žirov na Rovte zavoljo samih snežnih zametov. Ta cesta bi bila le pokora naših občin, to bo gotovo vsak pameten človek potrdil. Po najkrajšem poti in tudi najpripravnejše bi bila izpeljana nova cesta iz Logatca na Rovte od tod na Zavrac in po Brekavicah naravnost na Žire; po tem poti pride cesta na Žire kar naravnost, ona po Račevi bi pa ne prišla na Žire marveč daleč v stran. Čemu bi tedaj bila Račevska cesta Žiravcem? Zanje bi ne bila nikakoršna korist! Največjo korist s to cesto bi imeli Ribničanje za prodajanje rešet in podobč na Žiravski vrh, da bi na parizjih lažnjive pritožbe o žirovskej občinski volitvi vozili k okrajnemu glavarstvu in poštene rodoljube črniti, kakor so si ravno sedaj prizadevali naše županstvo pri volitvah popolnoma ob veljavo in dobro ime pripraviti. Naprej bom še drug pot povedal, za zdaj je dosti samo opomniti.

Uže pred 60 leti je bila potrjena cesta po Brekavicah, katera bi peljala na Vipavo; uže takrat bila je tu skozi za najpripravnejšo in najkrajšo spoznana nova cesta, ker tukaj skozi nij nikakoršnih posebnih klancev in je tudi najkrajši pot Gorenjčanom v Logatec, samo 5¼ ure pešhodá; po Račevi bi bilo poldrugo uro več hodá. Zato naj slavni cestni odbor vestno pregleda kraj od Žirov po Brekavicah

pada po pravici in po resnici; če plačujejo ženske štibro, kakor jo plačujemo moški, če jih devlje finančna oblast v svojo prešo z nami vred, zakaj naj ne bi imela tudi volilne pravice ženska, če ima pravico plačevati. Samo je škoda, da tudi izpod 24 let mladih nežnih gospodičin nijso pripustili do volilne pravice, taki glasovi bi več veljali za naš lep krasni moški spol nego bodo veljali staro-škrebetaljski glasovi težkih in tolstih naših vdovic in omoženih dam.

Kako se bodo obnašale naše „stare“ pri volitvah, vam utegnem povedati tedaj, ko bom sam kaj zvedel, zdaj še vse tajno držijo, nij še moči nič uganiti, za katero stranko se bodo odločile, ker strank nemamo samo dveh, ampak najmanje tri imamo politične stranke, družih pa menda še več ko deset, in vsaka teh strank lovi ženstvo na limanice. Katera stranka bo umela pridobiti za se ženstvo, tista bo zmaga, pa amen!

Priporoča se vašej nežnosti vaš lepi in krasni Spectabilis.

na Zavrac in gotovo se bode prepričal, da le-ta stvar je najpripravnejša za novo cesto in tu skozi bi cesta koristila žiravske občini za trgovino in obrt, pa bi ne bila izpostavljena nobenim vremenskim nezgodam ni po leti ni po zimi.

Še celó občina Dole želi imeti cesto tu skozi izpeljano, ker koristno bode tudi Doljanom. Potem bi se kaj pomogli kmetovalci po naših krajih, ker bi svoje blago veliko dražje prodajali kakor sedaj. Podobčina Žirovski vrh bi pa svojo cesto po Račevi malo potrebovala, ker nema nikakoršnega prometa, kar bom dokazal drug pot. A če hočejo cesto po Račevi imeti, naj jo sami delajo.

Jeden v imenu žirovske občine.

Iz Rake 25. maja. [Izv. dop.] Naš kraj je takole slavil cesarjevičovo poroko. Predvečer 9. maja oznanjal je strel možnarjav, da se bliža veseli dan. Ko se je mračilo, je bila cela vas vključ z zeló neugodnemu vremenu na enkrat razsvetljena, čulo se je petje cesarske in slavnostne himne. Narejeni so bili tudi mnogi kresovi na višinah, pa niso mogli goreti zaradi dežja. Drugi dan je bilo tudi neugodno vreme, vendar se je pri slovesnej maši ob 6. uri zbralo blizu 200 šolskih otrok in velika množica ljudstva. Po dokončani službi božje se je obhajala svečanost v šoli z nagovorom nadučiteljev, z deklamovanjem, petjem in obdarovanjem otrok. Razdelilo se je 50 knjižic „Cesarjevič Rudolf“, 4 paketi bombaža za pletenje, 4 rizme finega rastriranega papirja, 12 ducatov svinčnikov, 3 škatlice črtalnikov, 2 škatljici peres, 2 škatljici peresnikov, 200 risank, 100 lepopišnih zvezkov. Vse to so darovali: deželni in državni poslanec gospod Viljem Pfeifer, graščak gospod Jakob Lenk in trgovec gospod K. Maurer. Hvala blagim dobrotnikom!

Domače stvari.

— (G. prof. J. Franke) v Kranji je po naročilu upravnega odbora „Narodne tiskarne“ za uredništvo našega lista izdelal pokojnega Jurčiča sliko na platno, ki jo je bil že pred nekaterimi meseci začel a ne dovršil vsled Jurčičeve bolezni.

— (Umrli) je 8. t. m. ob 5. zjutraj po kratkej bolezni v Gradci na Dolenjskem gospod Anton Homatsch, oskrbnik Friedavove tovarne in predsednik metliške kmetijske podružnice. Pokojni, rodem Nemec, bil je vedno miren in pravičen zatorej tudi obče priljubljen in spoštovan.

— (Sv. Medard) se je na svojega godu dan sila kisló držal in skoro vsake pol ure škropil po malem. Včeraj je bil še slabše volje. Pa vsaj ne bode celih 40 dnij čemerem pošten svetec?

— (Golovec Ljubljanski) je letos kaj krasno ozelenel. Vse nekdanje prazne, rujave lise so dobile zeleno odejo. Da bi le prebivalci pod Golovcem vedeli ceniti trud g. Tomka, posestnika Rokovniškega gradu, in ne uničevali mladega drevja, katero se izredi z tolikim trudom.

— (Mesečni živinski semenj) zadnjo sredo 8. t. m. je bil slabo obisken. Kmetje imajo sedaj mnogo posla na polji, tedaj malo časa. Goveje živine prignalo se je kakih 300 glav, lepe jako malo. Kar je bilo, kupili so tukajšnji mesarji in kupci iz Trsta, katerih je bilo pa izredno malo število. Plačevali so živino dobro. Konj je bilo kakih 200, lepih tudi malo, in kupčija neznatna, kajti kupcev z Laškega ki so prejšnje mesece ku-

povali konje za Grško, nij bilo. Malih prašičkov za rejo pripeljalo se je mnogo na trg. Cena je bila za lepe po 22 gld. par, za slabše po 15 do 16 gld. par.

— (Starec 75 let — ubijalec.) Minoli teden se je v vasi Plešivica blizu Ljubljane kregal 75letni, do sedaj še nikdar kaznovani kmet Markelj s kajzarjem Mrakovim Janezom. Odšel je bil že po prepiru Mrakov Janez, ko je stari Markelj klicat šel svojega vnuka po starejšim sinu. Ko se Markelj vrne s tem vnukom, oglasi se zopet Mrakov Janez. Takoj ga oba napadeta in mlajši Markelj ga od zadej udari z doganico po glavi, stari Markelj pa z kladivom na celo tako močno, da mu je črepinjo na štirih straneh razbil. Mrakov Janez je bil vsled udarca na mestu mrtev. Nesrečnež je zapustil revno nošečo udovo s peterimi otročiči, katerih najstarejši ima 8 let.

— (Umor in samoumor.) „Triester Tagblatt“ poroča: Mehanikar Valentin S., Ljubljčan, v službi v Struthoffovem zavodu v Trstu, živel je uže precej časa z Agato K., ter sta se oba prav dobro razumela. A nekaj dnij sem je bil ves potr, zmešan ter je govoril o svojej smrti. Zadnji četrtek zjutraj pa je res najprej svojej ljubici prerezal z britvijo vrat in potem še sebi. On je bil takoj mrtev, deklé pa so še živo prepeljali v boinico, pa nij upati, da bi okrevala.

Razne vesti.

* (Cesarjevič in cesarjevičevna) sta se predvečeranjem pripeljala v Prago. Na poti od železnične postaje do cesarskega gradu je bilo ljudij glava pri glavi, ki so navdušeno pozdravljali mladi par.

* („Slavjanska beseda“ v Sofiji.) V ponedeljek 23. dan m. m. maja je Slavjanska beseda v Sofiji s koncertom v dvorani „narodnega zbranja“ t. j. državnega zastopa proslavljala praznik sv. Cirila in Metodija in ob jednem obhajala prvo godišnico svojega oživotvorjenja. Jeden del prihoda je bil odločen za pamjatnik ali spomenik Carju osvoboditelju. Ker utegne naše čitatelje zanimivati, kakšen je slavnosten koncert mej bolgarskimi „barbari“, jim gotovo ustrežemo s programom. Bil je sestavljen iz 12 točk, katerih prvo in poslednjo je provajala vojaška muzika. Po ovverturi je društveni predsedatelj govoril „praznično reč“. Pevski „hor“ Slavjanske besede je pel dva zbora: „Jaz sem Slavjanin!“ in „U boj!“, tega „po občnem zelenji“, filharmonički „klon“ društva je sviral „potpourri slavjanskih pesnij“, sestavljen po kapelniku Hoholu in „Fantazijo iz Auberove opere „Nenika iz Portici“. Gospa Soginova je pela romanso in arijo iz „Fausta“ in Gounodov „Ave Marija“ se spremljevanjem klavira in harmonija; gospica Cvetiščeva pa recitativ in arijo iz Glinkine opere „Žizen za carja“ in Uhlán dovo balado „Prokletstvo pesnika“ (kompozicija Esserjeva). Razen tega je še gospica Burmova svirala na fortepijani se spremljevanjem orkestra Weberjev „Grand concert en fa-mineur“. Po koncertu je bilo za družabnike Slavjanske besede „svobodno zabavljenje“ v društvenih mestnostih.

* (Slavni umeteljnik na goslih Vieutemps) je te dni v Parizu umrl. Rodil se je v Vervieru na Belgijskem 17. februarja 1820. Kot učenec Beriotov je potoval po Evropi in Ameriki in si pridobil povsod velike slave. Od 1846. do 1852. leta je bil v Peterburgu profesor tamošnjemu konservatoriju. Njegove kompozicije se sploh sodijo kot jako duhovite.

* (Konec sveta.) Spoštovani gospod dr. Samuel Abramien, vseučilski zvezdogled v Bostonu, je natanko preračunal, da bode z zadnjim dnem meseca oktobra letošnjega leta — konec sveta! Opolnoči bode namreč Jupiter Saturn in naša zemlja skupaj trčili in prvi dve zvezdi bosta našo zemljo zdrobili.

Dunajska borza 9. junija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankoveih	76	gld.	40	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	77	"	05	"
Zlata renta	94	"	—	"
1860 drž. posojilo	132	"	25	"
Akcije narodne banke	833	"	—	"
Kreditne akcije	348	"	50	"
London	116	"	80	"
Napol.	9	"	28 1/2	"
C. kr. cekini	5	"	50	"
Državne marke	56	"	95	"

VI. izkaz o darilih za Jurčičev spomenik.

Do sedaj je bilo nabranega 697 gld. 90 kr. jedna srečka ljubljanskega posojila in jeden c. kr. cekin.

D. F.	3	"	—	"
Avšič Jakob	2	"	—	"
Boršnik Iv. Ev. v Šmariji	1	"	—	"
Mazek Fran	1	"	—	"
Remec Ivan v Št. Jurji	1	"	—	"
Laznik Josip v Šmarji	1	"	—	"
Neimenovan Dunajčan	1	"	—	"
Gruden Ivan v Črnomlju	2	"	—	"
Dijaki više gimnazije novomeške o naročitvi venca za Jurčičev pogreb ostali znesek	1	"	50	"
Fischer Ivan v Bugojnu	5	"	—	"
Dr. Drč Josip	5	"	—	"
Umkvo G.	3	"	—	"
Vavru Ivan	5	"	—	"
Pleško Karel v Litiji	5	"	—	"
Naglič Rudolf v Trstu	5	"	—	"
Dr. Ipavec Benjamin v Gradci	5	"	—	"
Dr. Sernec Janko v Mariboru	5	"	—	"
Wang Jakob v Beljaku	2	"	—	"
Venedig Makso v Mariboru	1	"	—	"
Vrančič Janez v Mariboru	1	"	—	"
Jenko Janez v Mariboru	1	"	—	"
Dr. Vidrič Lovro v Zagrebu	10	"	—	"
Gusteša Ilija	5	"	—	"
Valjavec Matija	3	"	—	"
Dr. Kopač Josip	2	"	50	"
Benigar Ivan	2	"	—	"
Cernovšek Ferdo	2	"	—	"
Jazbec Janez	2	"	—	"
Marn Fran	2	"	—	"
Sevnik Vinko	2	"	—	"
Šorn Štefan	2	"	—	"
Žepec Sebastijan	2	"	—	"
Dr. Dvořák Vinko	1	"	—	"
Magdič Fran	1	"	—	"
Malnerič Anton	1	"	—	"
Štožir Ivan	1	"	—	"
Süller Fran	1	"	—	"
Mušič Avgust	1	"	—	"
Kos Anton	2	"	—	"

Skupaj 796 gld. 90 kr.

jedna srečka ljubljanskega posojila in jeden c. kr. cekin.

Veliki požar v Londonu,

ki je vse fabriške prostore, stroje itd. prve angleške fabriške družbe za izdelovanje stvari od britanija-srebra popolnem uničil, uzrok je, da se družba razide, ker bi obnovenje velikanske naprave preveč stalo. Zarad hitrejše likvidacije se bode od denes naprej blago iz jedine izvanjske zaloge na Dunaji za polovico cene razpošiljalo.

Samo za 14 mark, to je komaj za polovico vrednosti, dobi se naslednji izvrstni obedni service od britanija-srebra, ki je preje veljal 30 mark, ter se jamči, da ostane bel.

- 6 obednih nožev z izvrstnimi jeklenimi klinami,
- 6 vilic od pravega brit.-srebra,
- 6 mas. žlic od brit.-srebra,
- 12 finih žlic od brit.-srebra,
- 1 težak zajemalec za juho od brit.-srebra,
- 1 mas. zajemalec za mleko od brit.-srebra,
- 6 finih cizeliranih tabletov,
- 6 izvrstnih kristalnih podstavkov za nože,
- 6 lepih mas. kozarčkov za jajca,
- 1 izvrsten poprjak ali sladkornik,
- 1 fin precejevalnik za čaj,
- 2 krasna salonska namizna svečnika.

54 kom.

Vsi tu navedeni 54 kom. krasni predmetje stojé samo

14 mark.

Naročbe po poštnih nakaznicah ali z vposlanjem vsote izvršuje, dokler je kaj blaga

**Britania-Silber-Depôt
C. Langer, Wien,
II., Obere Denaustasse 77.**

Da je blago izredno po ceni ter izvrstno, o tem se vsakdo more prepričati brez stroškov, ker se brez ovir v 10 dneh service nazaj vzame, če se ne dopade, in povzeta svota se takoj nazaj pošlje.

!! Svarilo !!

Za to ceno se več kot 54 komadov **reelnega blaga** ne more dati, zato svetujemo, naj se take sleparske anonce prezirajo, ki se v novejšem času prikazujejo. (334—1)

3000 dreves,

dve tretjini bukovih in jedna tretjina jelovih, od 10 do 30 palcev debelih, se proda ali skupno ali v posameznih partijah. (333—1)

Pogoje se zvé pri **županstvu v Poddragi**, pošta **Št. Vid** nad **Vipavo**, pisмено ali ustmeno.

V gostilni „pri Maliči“

se dobiva

ptujsko vino

iz mestne gore od leta 1875 liter po 48 kr. Tudi se vino prodaja na vedro in sicer po 14 gld. 60 kr., ali pa na hektoliter po 26 gld. (319—3)

Marijinceljske kapljice za želodec,

nepresežno izvrstno zdravilo zoper vse bolezni v želodec

in nepresežno zoper ne-slasi do jedi, slabi želodec, smrdečo sapo, napihnjenost, kislota podiranje, ščipanje, katar v želodci, zgago, da se ne nareja pesek in pšeno in slez, zoper zlatenico, gnjus in bljuvanje, da glava ne boli (če izvira bolečina iz želodca), zoper krč v želodci, preobloženje želodca z jedjo ali pijačo, črve, zoper bolezni na vranici, jetrah in zoper zlato žilo.

Glavna zaloga:

Lekar C. Brady, Kremsier, Moravsko. Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane 35 kr.

Prave ima samo: V Ljubljani: lekarna Gabriel Piccoli, na dunajski cesti; lekarna Josip Svoboda, na Prešimnovem trgu. V Novem mestu: lekarna Dom. Rizzoli; lekarna Jos. Bergmann. V Postojni: Anton Leban. V Gorici: lekarna A. de Gironcoli. V Ajdovščini: lekarna Mich. Guglielmo. Celje: lekar J. Kupferschmid; Kranj: lekar Drag. Šavnik; Kamnik: lekar Josip Močnik.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš izdelek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se kupuje samo v zgoraj navedenih zalogah in pazi naj se osobito na ta znamenja: Prave Marijinceljske kapljice za želodec morajo imeti v sklenico vtisneno besedo: Echte Maria-zeller Magentropfen — Brady & Dostal — Apotheker, sklenica mora biti zapečatena z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in na zavitku, na katerem je podoba Marijinceljske matere božje, mora biti poleg te podobe utisneno sodnijsko spravljenost **varstveno znamenje** in zavoj mora biti zapečaten z našim **varstvenim znamenjem**. Izdelki podobnega ali istega imena, ki nima jo teh znakov istinitosti, naj se zavrnejo kot ponarejeni in prosimo, naj se nam taki slučajji takoj naznajo, da bodo sodnijski kaznovani izdelovalci in prodajalci. (362—43)

Tucl.

8. junija:
Evropa: Kussar iz Reke.
Pri Slovci: Hieber iz Maribora. — Osolin iz Trzica. — Kobora. — Hiti iz Vipave.
Pri Matič: Brandt, Paneck, ren iz Panine. — Cvič iz Freiburger iz Beljaka. — Gradca. — Eberhard z Dunaja. — Mitterbacher iz Solnograda.

Košnja v najem.

V nedeljo 12. junija t. l. ob 5. uri popoldne se bode na mojem travniku na karolinskem ozemlju ob cesti v Lipe v petih oddelkih dala **košnja** v najem.

V ponedeljek 13. junija t. l. ob 9. uri dopoldne se pa bode dala v najem na mestu in sicer v kosovih **košnja** na mojih četririh velikih travnikih, ki merijo 48 oralov, na malem grabnu, v trnovskem mestnem logu in na Viči.

Kdor hoče kaj v najem vzeti, naj pride ob določeni uri na označena mesta.

(332—1)

A. Malič.

ED. MUSIL-ova zaloga pisank in risank.

Wien, Tuchlauben 6.

Novo izdanje Musilovih pisank

slovenskim tekstom.

Visoko c. kr. ministerstvo jih je z odlokom od 9. febr. 1881, št. 1395, dovolilo in priporočilo za rabo na ljudskih in meščanskih šolah.

ZAPISNIK

novozdanih Musilovih pisank s podobami in slovenskim tekstom.

Leopold Babenberški.
Leopold V. Krepostni.
Otto dobi v plačo Koroško.
Rudolf Habsburški in duhovnik.
Friderik Lepi.
Rudolf Osnovatelj.
Fridel s praznim žepom.
Maks na Martinovej steni.
Zrinjskega junaška smrt.
Pric Eugen pri Belgradu.
Cesar Jožef orje.

Cesar Jožef kot zdravnik.
Nadvojvoda Karel pri Aspernu.
Nadvojvoda Franc Jožef in straža.
Cesar Franc Jožef v Brigittenavu.
Morska bitka pri Visu.
Cesarjevič Rudolf in dr. Brehm.
Jeames Watt.
Svetilni stolp.
Avstrijska ekspedicija na sever.
Severin ter Odoakar.
Karel Veliki ogleduje šolo.

Musilovo novo izdanje risank s priloženo predlogo za risanje.

Cene Musilovim pisankam in risankam:

(307—3)

Pisanke, normalni format à	8 listov, 100 komadov gld.	1.50.
„ veliki „ à	12 „ „ „ „	3.—.
Risanke, 19—23 ctm. à	8 „ „ „ „	2.—.

Cele zbirke na pregled zastonj in franko.

Trboveljska družba za premogokop.

Upravni odbor naznanja, da je izročen gospodu

Viljemu Schifferju v Ljubljani
zastop družbe za Kranjsko

za premog in cement ter se gospodje kupci prijazno naprosijo, da svoja naročila

za premogokope Trbovlje, Zagorje in Hrastnik

oddajejo omenjenemu gospodu.

(323—3)